

I.
OD ADVENTU
DO DRUHEJ NEDELE
PO DEVIATNIKU

*Živé jasle, meditácie na december. S cirkevným
schválením vydalo Verbum, nakl. a vyd. družstvo
s r. o. v Košiciach, r. P. 1947, nákladom Ústred-
nej katolíckej kancelárie ako 12. sväzok Spisov
katolíckej akcie. Vytlačila Ludotypia úč. spol.
v Bratislave.*

*Na sklade má Ústredná katolícka kancelária
v Bratislave, Kapitulská ul. č. 5.*

Prvá nedeľa adventná.

ADVENT.

Začal sa advent. Aký je jeho smysel? Vzbudiť v nás hlboké prežitie veľkej túžby národov pred Kristovým príchodom po Tom, ktorý mal znovu priniesť na úbohú zem stratený božský život.

Tam, ďaleko v minulosti: dedičný hriech, pád predkov a ľudstvo, zbavené božích darov.

A potom: kolíska, jašličky na zabudnutom mieste, a skrze ne obnovenie božského života na zemi; Boh znovu prebýva v srdci človeka.

Div nášho zbožštenia na počiatku sveta.

Zázrak nášho znovuzbožštenia skrze Ježiša Krista. Slovo telom sa stalo. Boh sa stal človekom, aby nás znovu urobil božskými.

Príď, Pane, dať svoj život svetu. Príď ho dať zvlášť mne, svojmu sluhovi. Veľmi ho potrebujem. Pre seba. I pre svojich spolubratov, ktorých Ťa chcem s Tvojou pomocou priviesť. Príď teda, daj mi nový život. Chcem tento Tvoj nový život žiť a šíriť. Sám to však nedokážem. Príď a pomôž mi.

Pondelok po 1. nedeli adventnej.

RORATE COELI.

Prvé adventné roráty. Ľudia za zimných tmavých rán sa schádzajú do kostolov, aby vo svojich dušiach pripravovali cestu Pánovi. Neboja sa obetí, necenia si námahu.

Aký je môj doterajší život obetavosti? Viem sa aj ja nebáť obetí a neceniť si námahu, keď ide o Krista?

Ak som v službe Kristovej horlivý a obetavý, aké vďaka musím vzdávať!

A či som vlažný? Ale aké je to nešťastie! Dnes, keď je život taký ťažký, keď Cirkev toľko trpí, keď je ľudstvo také ľahostajné a keď sa páchajú toľké hriechy, svet potrebuje celých ľudí. A najmä celých katolíkov. Katolíkov nielen slovami, ale aj činením, skutkami. Životom rodinným i verejným. Katolíkov v úrade, v škole, v továrni, na poli, v obchode. Som takýmto katolíkom?

Zaumienil som si šíriť Kristovo kráľovstvo a upevňovať ho vo svete. Koľko rokov už žijem vo svojom zamestnaní? Zmenil som v ňom niečo? Podarilo sa mi už priniesť do neho Krista svojou prácou, svojím chovaním, svojou zodpovednosťou, svojou ochotou pomôcť druhému, svojou láskou ku všetkým ľuďom?

Pane, zvlášť svojou rosou moju dušu a pomôž mi tak šíriť Teba a Tvoju spravodlivosť.

Utorok po 1. nedeli adventnej.

PRÍD KRÁLOVSTVO TVOJE.

Na začiatku XIX. storočia bolo v Kanade 1 biskupské sídlo, teraz ich je 32, v USA 3, teraz 95, v Ázii 45, teraz 165, v Afrike 9, teraz 55, v Austrálii nebolo nijaké, teraz ich je 38.

Cirkev sa šíri. Spoločným úsilím jej členov.

Ako prispievam k tomuto úsiliu?

Nejde tu len o misie zahraničné.

Kristovo kráľovstvo nechýba len v pohan-
ských končinách Afriky alebo Ázie, ale aj v du-
šiach toľkých mojich spolubratov, i keď sú azda
pokrstení. Pomohol som Kristovi dostať sa aj do
týchto duší, odkedy sa s nimi stýkam? Získal
som už niekoho? Vzbudil som v niekom odhod-
lanie viacej Mu patriť svojím životom a lepšie
Mu slúžiť svojím apoštolátom? A mám vôbec zá-
ujem o tieto veci? Nepriatelia posilnili svoje šíky;
čo som ja urobil? Nič?

Príď, Pane, rosou svojej milosti a sily ku
mne a pomôž mi, aby som pripravoval cestu
Tvojmu kráľovstvu i u seba i u svojich spolu-
bratov.

Streda po 1. nedeli adventnej.

„KEBY SI POZNALA...“

Syn Boží prišiel na svet, stal sa človekom, aby urobil človeka nositeľom Boha. Takto chcel byť Boh oslávený zbožštením človeka.

Je to azda len spôsob rozprávania? Nie. Je to opravdová skutočnosť. Každý kresťan je podľa určenia božieho nositeľom Boha, chrámom Ducha Svätého, príbytkom Troch Božských Osôb.

Keď však je to skutočnosť, je jasné, že toto je najvznešenejšie, najpotešujúcejšie a najzákladnejšie z celého Kristovho učenia. Ale svet si to málo uvedomuje. Ba stále silnejšie sú smery, ktoré tento nadprirodzený prvok, šírený kresťanstvom, zatláčajú do úzadia a bojujú proti nemu.

Keď to robí pomocou svojich pomocníkov vo svete diabol, je to pochopiteľné. Ale ako si to vysvetlíť, že aj sami kresťania zabúdajú na takúto veľkú skutočnosť a žijú, ako by ani neboli nositeľmi Boha, chrámami Ducha Svätého a príbytkami Najsvätejšej Trojice?

Odteraz chcem byť dôstojným a sebavedomým nositeľom Boha, daj mi, Bože, na to svoju pomoc.

Štvrtok po 1. nedeli adventnej.

ŽIVÉ JASLE.

O krátky čas Slovo vezme na seba telo. Budem Ho pozorovať v Jeho primitívnych jasiach, v bezvýznamnej maštálke, na 200 metrov vzdialenej od malého mestečka Betlehema.

Či sa Ježiš snížil sem pre tieto jasle a pre túto maštal? Nie. Chcel prísť do iných jasiel: do jasiel ľudských duší. Ale tam pre Neho nebolo miesto. Bol tam dedičný hriech. A tak prichádza Slovo na svet v tom ošarpanom a tak chudobnom prostredí.

Tento príchod však nebol Kristovým cieľom. Iba prostriedkom. Ježiš prichádza na svet cez jasle v Betleheme, aby potom ustavične mohol prichádzať do jasiel našich duší. A tak Jeho pravý cieľ, to sú naše duše. A príčiny príchodu do Betlehema: prinesie milosť ľuďom.

Dopraj mi, Ježišu Kriste, aby som si dobre uvedomil, že som Tvojimi živými jaslami, aby som podľa toho aj žil a tak bol pripravený vždycky. Ťa prijať.

Piatok po 1. nedeli adventnej.

HLA, IDEM.

Rozjímam o láske Spasiteľovej k nám.

Dedičným hriechom stratil človek Božie dary. Kto nám ich vráti? Tri Božské Osoby uvažujú: Zadosťučinenie musí byť síce ľudské, lebo i hriech prichádza od ľudí, ale musí mať aj nekonečnú cenu, keďže urážka je tiež nekonečná a nekonečnú cenu nemôže mať nijaká náhrada človeka. Vtedy sa ponúka Otcovi Slovo, Ježiš Kristus: Ľudské obete nestačia, hľa, idem ja.

A tak druhá Božská Osoba, tak veľmi nás milujúca, prichádza kvôli nám na zem vteliť sa a zadosťučiniť za naše hriechy. Odvtedy sa ustavične obetuje Bohu na tento cieľ: Otče, hľa, idem. Myslíme na to zvlášť vtedy, keď sa vo Verím modlíme: „ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie Panny...“

Nechcem zabudnúť na veľkú lásku druhej Božskej Osoby ku mne a na Jej neustálu obeť za moje hriechy. Od večnosti myslela na mňa. Od večnosti ma milovala. A ustavične sa za mňa obetuje.

Čo Ti ja za to dám, Kriste?

Sobota po 1. nedeli adventnej.

KRST.

Krstom začíname žiť život dieťaťa Božieho. Krstom sa stávame chrámami Božími, živými relikviármi Najsvätejšej Trojice.

Rozmýšľal som už niekedy nad veľkou skutočnosťou krstu?

Všetci bohovedci sa sjednocujú v mienke, že pri krste sa osoba Ducha Svätého spolu s Otcom a Synom dáva duši práve tak skutočne, ako sa dala osoba Syna Panne Márii, keď bola poctená hodnosťou Matky Božej tajomstvom vtelenia. S milosťou Ducha Svätého teda prebýva v našej duši aj jej Darca tak skutočne, ako prebýval Syn Boží v Panne Márii, keď Ho nosila vo svojom lone.

Uvedomím si to v dnešnej meditácii a pomodlím sa spolu s P. d'Argetanom: Bože láska-vý! Akú veľkú úctu musím cítiť, pred dušou, ktorá je naplnená Duchom Svätým! Či jej nemusím vzdávať takú poklonu ako pred svätostánkom, kde je prítomné božské telo Ježiša Krista vo Sviatosti Oltárnej alebo v najsv. Panne, kým nosila vo svojom čistom lone samého Syna Božieho, keďže takáto duša je celkom naplnená Duchom Svätým, ktorý je tak isto Bohom ako Syn?

Druhá nedeľa adventná.

KOREŇ JESSE.

Po páde Adama a Evy mohol zasiahnuť sám Boh, aby potrestal pyšného pokašiteľa. Nezasiahol však. Nebolo to preňho dôstojné. Preto poveril iného, aby vykonal na ňom trest. Mala to byť žena. „Ona pošliape tvoju hlavu.“ Odvtedy diabol s hrôzou očakáva ženu, ktorá by to mohla byť, a vopred ju preklína. Ako ju môže poznať? Vždy, keď si myslel, že sa musí dať do boja s Izraelom, prišla nejaká žena, aby chránila národ: Jaheľ prekazila dobytie Svätej zeme, cez sýrsky pád prišla Judita, pri perzskom Ester. Debora prerezala tepnu Sisara klincom, Judita mečom odťala Holofernovu hlavu, zásluhou Ester bol obešený Aman. Táto činnosť žien bola diablovej znamením, že sa má mať napozore.

A preto, keď prišiel Ježiš a pri ňom nebolo ženy, ktorá by mala podobnú úlohu, diabol je spokojný.

Nemôže mu škodiť mladá panna nad betlehemskými jaslami, ani žena, žijúca 33 rokov utiahnuto, a najmenej bolestná matka pod krížom. Táto slabá žena bez vonkajších hrdinstiev mu nemôže uškodiť.

A práve táto slabá žena ho premohla.

Ľondelok po 2. nedeli adventnej.

SMYSEL ADVENTU.

Advent má dvojaký cieľ: Je to čas pokánia a čas radostnej nádeje.

Čas pokánia: Myšlienka posvätiť prípravnú dobu Vianoc modlitbou a väčšou horlivosťou je dávneho pôvodu. Už v V. storočí nachádzame určité stopy tejto snahy. V polovici VI. storočia je tento zvyk rozšírený v celom Galsku a na niektorých miestach Talianska, v VII. storočí na celom západe. Ale do XII. storočia nie je určený počet týždňov. Kresťania sa v tejto prípravnej dobe postili a mali zákaz svadobných veselíc; dnes máme z pôstu už iba kántry a vianočnú vigíliu; zákaz hlučných svadieb ešte platí.

Čas radostnej nádeje: Očakávanie Ježiša je samá radosť. Cirkev síce upúšťa o Glórie a používa fialovú farbu, ale ponecháva Aleluju, a liturgické modlitby sa snažia zvlášť vyzdvihnúť nádej: „K Tebe, Bože môj, pozdvihujem svoju dušu, v Teba dúfam.“ „Národ sionský, hľa, Pán prichádza...“ „Radujte sa, Pán je blízko“ (Introity z prvých troch nediel adventných). Cez kántry a poslednú nedelu prosby za urýchlenie Mesiášovho príchodu a na vigíliu radostná zvesť.

A cez celý advent myšlienka na Máriu, ktorá sa s nami modlí a očakáva Božské Dieťa, zjasňuje celý deň.

Útorok po 2. nedeli adventnej.

NA HLĚBKY.

Advent je mimoriadne vhodný čas na usobranosť. Menej sa rozptyľovať vyhľadávaním vonkajších vecí a viacej sa venovať sebe. A Tomu, ktorý v nás má prýbytok a chrám, a nositeľmi ktorého sme. Viacej sa venovať tomu, aby sme si udržiavali dušu v stave milosti a tak v nej Boha. To je najväčšie bohatstvo. Čo je oproti tomu sláva, zisky, práca, zábava? I keď je nejaká činnosť pekná, ale nedovolí človeku usobrať sa, je pomýlená. Odvádza pozornosť od najdôležitejšieho: od Boha v duši. Kamže môže takto priviesť?

Ak pracovať, tak začať u seba. Nie to je dôležité, aby človek šiel ďaleko, ale aby vstúpil hlboko do seba.

Berme si príklad od Márie.

Matka moja, nauč ma ostávať vo svojom vnútri. Pán je blízko. Nedaj, aby som to nezbadal pre málo usobranosti.

Streda po 2. nedeli adventnej.

NIKDY SÁM.

Na jedno nesmiem zabudnúť: Kým som v stave milosti, nikdy nie som sám. Vždy sme dvaja. Ja a Boh vo mne.

V mojom vlastnom živote žije Boh. Život každého kresťana nie je nič iné, iba život samého Boha, prispôsobený, sprirodzenený a presadený do suchej pôdy ľudskej duše. Duša v stave milosti hostí tri Božské Osoby. Otec, Syn i Duch Svätý sa v nej ubytovali a umožňujú jej sjednotiť sa s Nimi. Táto možnosť je tým väčšia, čím dokonalejší je nadprirodzený život.

Sestra Alžbeta od Trojice sa modlievala takto: „Pane, daj, aby som prežívala hlboko svoju vieru.“ To je to, prežívať! Sofia de Claye hovorila: „Ani neviem vysloviť, nakoľko sa cítim chrámom Božím. On je viac vo mne, ako ja sama v sebe; táto myšlienka ma ohromuje.“

Len na to máme pozemský život, aby sme si rozvinuli život nadprirodzený.

Štvrtok po 2. nedeli adventnej.

UPROSTRED VÁS.

Tieto slová povedal sv. Ján Krstiteľ o Ježišovi. Žil medzi Židmi, ale Ho nepoznali. Koľko ráz však tieto slová platia aj o Bohu, žijúcom v našich dušiach. Je uprostred nás, v nás, a nepoznáme Ho.

A je to predsa najväčšia blaženosť, môcť mať v sebe Boha. Je to najväčšia odmena. „Ak ma niekto miluje, môj Otec ho bude tiež milovať. Prídeme k nemu a budeme u neho prebývať.“ (Ján 14, 23.) Uvedomil som si niekedy dôsledky tohto?

Svätý Tomáš Akvinský o tejto blaženosti hovorí: „Je to veľká zaslepenosť a celkom zvláštna nerozumnosť, s ktorou sa stretávame u viacerých, čo všade hľadajú Boha, čo neustále vzdychajú, túžia po Ňom, prosia Ho v modlitbe (ako by nebol prítomný, ale vzdialený) a zatiaľ — podľa slov sv. apoštola — sami sú chrámom živého Boha, a Boh v nich skutočne prebýva, lebo ich duša je príbytkom Božím, v ktorom neustále odpočíva.“

Musím si uvedomiť, že moje napredovanie nebude uspokojivé, kým skutočnosť prítomnosti Božej vo mne nebude mať pre mňa hodnotu skutočnosti; dosiahnem to pomocou rozjímania, opakovaných úkonov viery atď.

Piatok po 2. nedeli adventnej.

STALI SME SA KRISTOM.

Tento výraz je od sv. Augustína. Vyjadril to však aj sám Kristus, keď povedal: „Ja som vinič a vy ste ratolesti.“ Úplné Kristovo telo, ako hovorí sv. Augustín, je Ježiš so všetkými dušami, žijúcimi v milosti, ktoré tvoria Jeho údy. Ako strom nie je dokonalý, ak nemá kmeň a konáre, tak aj úplný Kristus je On a my.

A tak najväčší div kresťanstva je Spasiteľovo rozhodnutie vstúpiť nás do seba, spojiť nás so sebou v jediné bytosť, v jediné telo, v tajomné telo Kristovo.

Vtelenie, vykúpenie, ale krajšie ako všetko ostatné — včlenenie. Slovo prichádza na zem. Bohočlovek je jediným nositeľom božského života; aby sa niekto stal božským, musí byť vstúpený do Neho.

V pôvodnom Božom pláne pred pádom nebolo Krista ako vteleného Slova. Boh a zbožštené ľudstvo, to bolo všetko. Pád spôsobil, že plán sa stal krajším. Boh a ľudstvo, to ostalo, ale medzi to prišiel Bohočlovek. Cez Neho teraz musí všetko prejsť. Nič nesostúpi s neba k nám bez Jeho prostredníctva, a bez Neho nič nevystúpi od nás k Bohu. On je prostredníkom Božím. A my sme Jeho podstatnou čiastkou.

Uvedomujem si dôsledky toho pre mňa?

Sobota po 2. nedeli adventnej.

ZAČLENENIE DO JEŽIŠA KRISTA.

Každý kresťan môže v istom smysle povedať, čo povedal sv. Pavol: „Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus.“ Sám Ježiš Kristus o tom hovoril takto: „Ja som vinič, vy ste ratolesti.“ Tu je koreň náuky o tajomnom tele Kristovom. Ako totiž konáre a kmeň viničový, hlava a úponky tvoria jeden a ten istý vínný ker, a ako údy a hlava tvoria jedno a to isté telo, tak Ježiš Kristus a kresťania tvoria jedno a to isté duchovné telo.

Toto telo má prirodzene aj spoločný život. A tak ako ratolesti majú život, len ak ho dostávajú z koreňa, a údy, ak ho dostávajú od hlavy, tak aj nadprirodzený život kresťana je možný iba v spojení s Ježišom Kristom. Kto sa od Neho odtrhne, umiera, ak je však s Ním spojený, a kým toto spojenie trvá, žije. A má v sebe života tým viac, čím užšie je spojenie, a naopak, ako sa toto spojenie uvoľňuje alebo prerušuje, tak väľne a ochabuje aj život.

Toto spojenie človeka s Kristom sa začína krstom. Krst nás prvý raz vstúpil do Ježiša Krista.

Myslievam na to, že nielen patrím Ježišovi Kristovi, ale v istom smysle aj tvorím jednu čiastku z Neho?

Tretia nedela adventná.

ČIASTOČKA JEŽIŠA KRISTA.

Svätý Ján Eudes hovoril o kresťanovi, že je „čiasťočka Ježiša Krista a ako by Jeho pozostatky“.

Niektoré asketické knihy vyzývajú čitateľa, aby sa stotožnil s Ježišom Kristom, aby si osvojil Jeho city a aby čo najviac prijal Jeho spôsoby konania. Je to svätý pokus, pekné úsilie horlivosti; neprízvukuje sa však dostatočne, že táto snaha je vlastne len dôsledkom skutočnosti, že každý pokrstený je v plnom slova smysle druhý Kristus. Musíme teda konať ako Kristus preto, lebo sme Kristom.

„Bárs by vedeli kresťania, povedal arcidiakon Boudon, čo znamená byť kresťanom. Bárš by vedeli, že ich hodnosť a ich stav je taký istý, ako hodnosť a stav Bohočloveka. Duša moja, či si sa niekedy vhlbila do tejto pravdy? Ježiš je naša hlava, my sme Jeho údy; On však nie je iba hlava bez údov, ale je v údoch prítomný práve tak ako v hlave. Nestačí teda poznať Ho ako hlavu, ale Ho treba poznať aj v údoch. Ale, Bože môj, ako sa musí stratíť kresťan, aby Ježiš Kristus bol v ňom, aby v ňom Ježiš Kristus myslel, miloval, aby v ňom Ježiš hľadel a počúval, aby v ňom Ježiš hovoril, trpel a konal. Aký svätý musí byť náš život, keďže je životom Ježišovým!“

Pondelok po 3. nedeli adventnej.

SVET.

Svet nie je nič iné, ako vyhlásil istý konvertita, ako hlučné a pestré divadlo, ktoré nám prekáža pozorne si všímať svoj vnútorný život.

A je to pravda.

Veľké nebezpečenstvo sveta nie je natoľko v tom, že by viedol ku hriechu, ale v tom, že nám odoberá smysel pre pravé hodnoty. Podstata v ňom totiž mizne a jeho miesto preberá ničota.

Toho, čo sa robí v tichosti, si nik nevšimne, i keby to boli najrozhodujúcejšie udalosti, lebo pri tom nie je nijaký hluk; naproti tomu to, čo sa ukazuje navonok, i keby to bol len oheň zo slamy, vzbudzuje pozornosť.

Kto myslel na príchod Spasiteľa v dobe, keď sa malo splniť vtelenie? Nik. Celú pozornosť zaberajú Augustus a rímska veľkosť. Pozemské opanúva všetky mysle. Naprirodzené nemá ceny.

Ako je to so mnou? Nemám aj ja pravé hodnoty za nič? Nepanuje aj u mňa svet? Nestačí aj mne trochu farby a trochu kriku? Som obeťou vonkajšku, náteru a pozlátky? To, čo je najhlavnejšie, a jedine potrebné, som stratil s očí. A ani preto netrpím...

Nositeľ Boha, aký si zosvetárčený! Vstúp do seba!

Utorok po 3. nedeli adventnej.

VEDIEŤ MLČAŤ.

Vedieť mlčať je, možno povedať, vedieť žiť. Keď človek rozpráva, ubúda čosi z jeho podstaty, keď žije v usobranosti, obohacuje sa. Leonardo da Vinci povedal: „Keď si s niekým iným, je to už len polovica z teba; úplný si vtedy, keď si sám.“

Ako málo milujem slová „žiť“ a „byť úplný“!

Ako nerád vstupujem do posvätnej svätyne, ktorou je moja duša! A mal by som, lebo tam nenájdem len seba samého, ale aj svojho Boha.

Teda tam, v hĺbke, tam je moja podstata, tam je môj najväčší poklad. Ako môžem byť povrchným človekom? Svätyňu robí zo mňa iba stav milosti. Ale prítomnosť Boha vo mne môžem spozorovať len v tichosti.

„Veľká časť priateľstiev má ako jediný cieľ — zaháňať tichosť“, napísal istý duchovný vodca, a Tomáš Kempenský povedal: „Vždy, keď som išiel medzi ľudí, vždy som sa vrátil ako menší človek“, a bol by mohol povedať: ako menej božský.

Pane, ktorý nemiluješ hluk, daj, aby som vedel mlčať a v mlčaní Ťa nachádzať!

Streda po 3. nedeli adventnej.

AJHĽA, DIEVKA PÁNOVA.

Slová, ktoré umožnili spásu sveta. Sú výrazom ochoty aj na najvyššie obete. Zaujímavé však, že ono ajhĽa, ecce, obsahujú dejiny vykúpenia nie iba raz.

Prvý raz toto slovo vypovedal Boží Syn, keď bolo treba zachrániť človečenstvo a navrátil mu božský charakter, stratený prvým pádom. A tu sa ozýva po prvé ecce: Otče, počítaj na mňa. AjhĽa, tu som. A potom celý úsek večnosti pred vtelením ovláda Slovo jediná túžba obetovať sa: ecce.

A keď prišla tá spásonosná noc, dieťa, ktoré leží na slame v maštali, je celé ako by tichým a pritom zreteľným: AjhĽa, tu som. A celých tridsať rokov, iba neustála ponuka slúžiť: ajhĽa. Potom prichádza umučenie. Pilát s balkónu Antónie predstavuje zúriacemu ľudu obeť: Ecce homo. AjhĽa, človek! Vaša obeť.

A oštvrtedy každú hodinu zaznieva toto slovo neustálej pripravenosti slúžiť: ecce. Ecce agnus Dei. AjhĽa, Baránok Boží.

Aká je moja ochota obetovať sa? Je môj život neustálym: ajhĽa?

Štvrtok po 3. nedeli adventnej.

OČAKÁVANIE.

Toledský snem sa r. 656 usniesol preložiť sviatok Zvestovania, ktorý často padol do doby Veľkého týždňa, na 18. decembra, na prvý deň oktávy pred Vianocami. Rímska cirkev neskôr prijala 25. marec. Španielsko si okrem toho podržalo aj prvé dátum, v ktoré ešte i dnes svätí sviatok Očakávania Spasiteľovho narodenia.

Tento sviatok je pripomienkou dlhých stáročí očakávania, prisľúbeného po páde výrokom: Žena pošliape tvoju hlavu. Veky trvalo toto očakávanie. Aké muselo byť dlhé! Veď len si predstavme, ako my očakávame vyslobodenie, keď sme v nešťastí, v porobe (zajatci cez vojnu, obsadené územia).

Túžim dosť silne po oslobodení od hriechu? Precíťujem dostatočne nekonečnú stratu, ktorú si spôsobuje ľudské pokolenie, keď neustále zavrhuje Božie dary?

Nech aj moje srdce túži spolu s Cirkvou: „Príď, Kriste, múdrosť večná... Rozprestri svoje ruky na naše vykúpenie. Príď, žiara svetla večného, Kriste, pravé svetlo! Príď, Kráľ národov!“

Piatok po 3. nedeli adventnej.

ODKIAL MÁM TO ŠTASTIE.

Takto vítala prekvapená Alžbeta Pannu Máriu, keď prišla k nej na návštevu.

Aj ja sa mám pýtať, odkiaľ mám to šťastie, že som tiež nositeľom Boha práve tak, ako Ho nosila Panna Mária. Rozdiel je len v spôsobe prítomnosti. Ale skutočnosť prítomnosti je rovnaká. „Hocako zázračný je Máriin život, hovorí o tom Faber, jej očakávanie je nádherným typom života každého kresťana. Boh je v každom z nás svojou podstatou, svojou prítomnosťou, svojou mocou... Duša v stave milosti je neustálym lonom Márie, neskonalým vnútorným Betlehemom.“

Toto Slovo, spolu s Otcom a Duchom Svätým žijúce vo mne skrze milosť, ma môže posväcovať. Neprekáža mu v tom môj smutný nedostatok viery?

Sobota po 3. nedeli adventnej.

PRIPRAVUJTE CESTU PÁNOVI.

Výzva sv. Jána Krstiteľa, platná i dnes.

Zapierajte sa, odhodte od seba všetko, čo vás obťažuje. Zbožným pokáním sa zbavte všetkého, čo neprávom zabralo miesto, do ktorého má prísť Božský Majster. Pán prichádza len tu, kde nie je nič iného, kde nie je celá hromada modiel.

Ak to, čo je zo zeme a z krvi, zaujíma všetko miesto v nás, ako tam potom môže nájsť útulok kúsok neba?

Keď mal prísť Spasiteľ na svet, nenašlo sa pre Neho miesto, v Betleheme. Všetko bolo zajaté. Boli oveľa vzácnejší hostia, ktorí lepšie platili.

A moja duša? Nie je ako preplnený hostinec? Nie je plná zbytočností? Neprijal som všetkých, ktorí išli okolo a ktorí sa teraz cítia u mňa ako doma a zaberajú aj miesto, určené Pánovi?

Pripravujme Mu vo svojich srdciach cestu! Vyhodme z nich, čo je zbytočné, aby nemusel od nás odísť, keď príde, lebo nenašiel pre seba miesto.

Štvrtá nedeľa adventná.

BUDE SA VOLAŤ EMANUEL.

Celý Starý zákon je volaním k Tomu, ktorý má prísť. Celý Nový zákon je volaním k Tomu, ktorý prišiel. A tak celý vek ľudstva je volaním, prejavom vrelej túžby, v ktorej sa sjednotily milióny srdc, cítiacich farchu vyhnanstva a hlad po Bohu.

Boh nám bol daný. Emanuel. Boh s nami.

Čochvíľa budeme môcť povedať: Prišiel. Je s nami. Aj so mnou. Je v tom všetka moja blaženosť, všetka moja sila.

Všetka moja blaženosť. Ježišu, Ty si neko-

nečná pravda, krása, dobrota, múdrosť. Môj Spasiteľ, môj učiteľ, môj priateľ, môj Pán, moje všetko.

Všetka moja sila. Všetko môžem v Tebe, ktorý si povedal, daná mi je všetka moc. Som slabý. Ale Ty si mocný, a tak, keď budeme my dvaja spolu, sme mocní obaja.

Všetka moja svätosť. Daj, aby som po nej túžil. Daj, aby som bol neustále v milosti, lebo to je jej základ. Daj, aby som bol stále usobraný a v usobraní aby som bol s Tebou. A potom nazaj budeš so mnou. Boh so mnou. Emanuel.

Pondelok po 4. nedeli adventnej.

BLUDÁRSTVO ČINNÉHO ŽIVOTA.

Teraz, keď sa tesne pred Vianocami zameriavam na hlboké prežitie tajomstva vtelenia, uvedomím si, aký zástoj v mojom živote má duchovný život.

Narodeniu Ježiša Krista predchádzala dlhá doba mlčania. Aj sám Spasiteľ prv, než začal verejnú činnosť, žil v utiahnutom živote a tesne pred prvým vystúpením prežil štyridsať dní v úplnej samote na púšti.

Pripravujem sa aj ja takto dôkladne na svoju činnosť apoštola, bojovníka Kristovho? Nezaobštrávam svoj duchovný život? Uvedomujem si, že bez hlbokého duchovného života nemôže byť správny, úspešný a Bohom žehnaný apoštolát? Kardinál Mermillod nazýva apoštolskú prá-

cu, v ktorej sa nevenuje dost času a sily duchovnému životu, bludárstom činného života. Svätý Bernard zase ustavičnú zaneprázdnenosť, ktorá prekáža duchovnému životu, i keď sa táto zaneprázdnenosť venuje záležitostiam Cirkvi alebo apoštolátu, nazval zlorečenými zamestnaniami.

Ide teda o to, položiť aj svoju apoštolskú činnosť na duchovný život. Bez neho totiž by sme sa mohli dostať na nesprávnu koľaj.

Ježišu, pomôž mi nájsť správny pomer medzi apoštolátom a duchovným životom!

Utorok po 4. nedeli adventnej.

BRÁNA NEBIES.

Rozjímajme o adventnej antifóne:

Slávna Matka Spasiteľa, hviezda morská putujúcich, brána nebies otvorená, buď pomocou padajúcich.

Aká dobrotivá si, Mária, prostredníctvom ktorej prichádza k nám spása! Bez Teba by nebolo Spasiteľa, lebo na Tvojom súhlase urobil Boh závislým Jeho príchod. Naozaj, si bránou nebies. A odvtedy vždy, keď k nám Kristus prichádza, zakaždým prichádza cez Teba. Dávaš nám Ho teda znova a znova Ty, Tvoje zásluhy. Buď nám teda stále na pomoci. Pomôž nám vstať, keď spadneme, buď nám hviezdou, aby sme pri stroškotani nezhnuli. Pomocnica hriešnych kresťanov, maj so mnou milosrdenstvo.

ty, ktorá si porodila svätého pôvodcu nášho života.

Matka, ktorá si pred pôrodom i po ňom vždy Pannou bola.

Vigília Vianoc — Štedrý deň.

MÁRIA PRI JASLIACH.

Bl. Grignon de Monfort napísal: „Boh pripravil svet pre človeka-pútnika, to je ten, na ktorom bývame; urobil jeden svet pre človeka blaženého, to je raj; pripravil však ešte jeden, kde On sám mal bývať, a tomuto dal meno Mária.“

O tom, aký krásny je svet, na ktorom žijeme, viem z vlastných skúseností. O koľko je však krajší, nekonečne krajší svet milostí, najmä keď sa naň dívame vo svetle rajskej blaženosti! Pán Ježiš sv. Terézii z Avily povedal, že keby uvidela dušu v stave milosti, to videnie by bolo pre ňu také oslňujúce, že by ho nezniesla a zomrela by.

A nad krásami týchto dvoch svetov, i nad krásou raja, je svet, ktorý si vyhradil sám Boh. Duša Panny Márie. Obdivujme plnosť milosti, ktorá bolá v nej. Zdravas, plná milosti... Uvažujme o nesmiernej veľkosti jej úlohy: materstvo ľudské, materstvo božské, matka všetkých ľudí, prostrednica medzi nami a Bohom...

Iste teraz z plného srdca chápem, čo chce vypovedať Cirkev, keď spieva: Celá krásna si, Mária.

25. decembra.

VIANOCE.

Svätý Ignác vo svojich Exerciáciach odporúča pri rozjímaní vžiť sa do udalosti, o ktorej rozjíname, stať sa jedným z účastníkov na nej. Keď dnes rozmýšľam o veľkom tajomstve Narodenia, predstavím si, že som i ja jedným z tých, ktorí kľadia pred jasličkami, malým služobníkom Jozefa a Márie. V prítomnosti malého dieťatka nemôžem byť dospelým. Preto jednoducho, úprimne a nežne si predstavím celý výjav a klaniam sa Novonarodenému.

Kňaz dnes slúži tri sväté omše. Je to znamenie toho, že rozoznávame trojité narodenie Slova: Jeho večné narodenie v lone Otcovom, Jeho časné narodenie v Betleheme a Jeho duchovné narodenie v každej ľudskej duši skrze milosť; pri tomto narodení nám prichádza spolu s Otcom a Duchom Svätým.

A tak dnešnú náladu Vianoc si môžem preniesť do celého života a tieto vzácne chvíle jednoduchosti, úprimnosti zopakovať vždy, keď budem sláviť duchovné narodenie Spasiteľovo skrze milosť vo svojej duši.

26. decembra.

PRIŠLI SME A VIDELI SME.

Prišli sme. To je ťažšia úloha. Treba ísť, pre-môcť svoju lenivosť, treba sa prebudiť zo spánku,

z tradície, z rutíny, z netečnosti. Poďme, hore!
Či váham ešte?

A videli sme. To je už ľahšie.

Dieťa v jasliach.

Poučenie, ktoré nám z toho plynie, nie je pre uši. Nepočujeme pri tomto slávnom deji ani slova. Malé Dieťa ešte nevie rozprávať, a Jozef i Mária mlčia. Celý svet mlčí pred jaslami. Poučenie teda nie je pre uši. Treba sa len dívať. Poučíme sa pomocou očí.

Kráľ sveta v jasliach. Je to pravda? Nesnívam? Nie, nie. Videli sme. Dobre otvoríme oči: Maštal, biedne zvieratá, ufúľaná slama a niekoľko dobrých duší, ktoré sa klaňajú. A vo váľovčeku, kde sa kfmia ovce, Dieťa. Ajhľa, Baránok Boží...

Ach, koľko si potrpím len na zovňajšok! A tu mizne všetka starosť oň.

Pán môj a Boh môj.

27. decembra.

TEN, KTORÉHO MILOVAL.

Učeník, ktorého Ježiš miloval, bol Ján. I ja som ním. Len si pripomeň všetky dobrodenia dobrého Učiteľa...

Ako sa odvdáčím?

Svätý Ignác označuje tri stupne lásky: Tak milovať, že neprivolím ťažkému hriechu; tak milovať, že sa nikdy nedopustím všedného hriechu; tak milovať, že sa všemožne usilujem s Ukrižovaným Ježišom voliť kríž.

Do ktorej skupiny patrím? A je to vôbec láska, ako milujem Ježiša?

Mám pred očami jasle. Uvedomujem si, že mi hovoria o nutnosti odriekať sa? Môj Boh v nich nemá celkom nič, a ja žijem tak ďaleko od odriekania sa! Môj Učiteľ visí pribitý na križi, a ja utekám od križa čo možno najďalej.

Aká si len úbohá, moja láska! Nemohla by si sa pokúsiť lepšie konať, po vyššom túžiť?

Pokús sa, skús!

Nedeľa po Vianociach.

SLUHA.

Syn Boží sa stal sluhom ľudí. Prišiel na svet, aby ich vykúpil, aby sa sluhovia znovu stali synmi.

Jedným zo znakov sluhovského postavenia Ježišovho bolo, že sa narodil v chudobe. Učí ma to chudobe hmotnej, ale aj duchovnému odriekaniu. Pri jasliach, v ktorých odpočíva Boh, sú zbytočné a na farchu všetka vedomosť, dôvtip, sláva, sebaláska. Svätá Magdaléna Sofia Baratova napísala: „Nech sem príde pýcha, a iste sa stratí. Veľkou záhadou, ktorú si nijako neviem vysvetliť, mi je, že pri pohľade na jasličky niektorá rehoľnica — platí to o každom z nás — vie vytrvať v sebaláske... Keď nás jasle nenaučia úplne sa zriekať všetkého časného, stvoreného, sme blázni a zaslepení.“

Spytujem svoje svedomie o svojej chuti dobre si žiť, o svojej pýche, o vonkajšej márnivosti. Ak treba, urobím ostrý rez.

29. decembra.

ÚCTA K ZÁZRAKOM.

Málokedy tak vystupujú do popredia prvky závislosti, ako práve v súvislosti s vtelením. Všimnime si miesto, ktoré zaberá zázračnosť v tajomstve Vianoc a v mojom duchovnom živote.

Veľmi často sa usilujeme vzbudzovať v sebe strach pred zlom, ale zabúdame vzbudzovať si úctu k zázrakom, ktoré má naše božské náboženstvo. Zázrakom Božím bolo stvorenie sveta a človeka z ničoho, bolo zázrakom Božím udelenie nadprirodzeného života človeku na počiatku ľudstva, a zázrakom Božím bolo aj to, že nás Ježiš Kristus po strate nadprirodzeného života Adamom znovu urobil božskými za cenu svojho príchodu na svet a obeť na kríži. Zázrak Cirkvi, založenej Ježišom a trvajúcej napriek vonkajším i vnútorným nepriateľom, ktorí jej neustále hrozia zánikom, a nielen trvajúcej, ale ešte sa aj rozširujúcej a posväcujúcej duše. Zázrak sviatostí, prispôbených všetkým okolnostiam života. I tajomstvo samotných Vianoc je preplnené zázrakmi. Zázrak vtelenia a príchodu Boha skrze ženu na svet, zázrak Márie, Panny a Matky... Musím sa naučiť obdivovať svoje nábožen-

stvo. Cením svoje kresťanské bohatstvá podľa ich skutočnej hodnoty?

Te Deum laudamus...

30. decembra.

KONIEC ROKU.

Blíži sa koniec občianskeho roku. Robím súvahu svojho duchovného života.

Dostalo sa mi veľa milostí.

Najrozličnejšími spôsobmi: svetlo pre rozum (rozjímania, čítania, vnuknutia), pomoc pre vôľu (sviatosti, pomáhajúce milosti, duchovné cvičenia). Ako som sa ja zachoval? Bol som verný? Medzi svojich prišiel a svoji Ho neprijali. Tak to bolo za čias malého Jezuliatka. Bolo to tak aj u mňa v uplynulom roku? A na budúci rok? Aká bude moja vernosť?

Dostalo sa mi skúšok:

Telesných (zdravie, zármutky, trápenia), mravných (neporozumenia, tiché boje, nevďačnosť), duševných (pokušenia, obdobia duševného sucha). Čo som si sám zavinil? Aj ja som spôsobil niekomu trápenie? Čo urobím, ak prídu skúšky na budúci rok?

Aj chyby sa prihodily.

Prestúpením, nesplnením, zameškaním. Proti ktorej čnosti? Využil som čas a milosti?

Ak budeš hľadieť na nepravosti, Pane, Pane, kto obstojí?

31. decembra.

VEČER MÔJHO ŽIVOTA.

P. Aubry, profesor seminára a neskoršie misionár v Číne, píše v istom svojom diele:

„Cítim, že starnem. Krásne roky sa mi mihnajú jeden po druhom. Bože môj, daj, aby som starnul i v Tvojej láske!

A keď ma vek už zlomí... keď nebudú vidieť vo mne už nič, iba úbohého zodraného starca, padajúceho a neprijemného človeka, keď uvidím vo svojom okolí odpadávať jedného po druhom, takže zostanem v živote ako sám, a keď roky prinesú, že príde aj moja posledná chvíľa, vtedy, Ježišu môj... Tvoja láska, ktorá prežije v mojom srdci stratu mladosti a všetko, čoho ma pozbaví život, mi nahradí všetko a omladí moju dušu pre večnosť, a ešte stále Ťa budem milovať, a moja láska k Tebe bude vždy mladá, vždy hlboká, vždy plná pôvabu. Vtedy k Tebe obrátim s nadšením úsmev svojej duše; moje ruky, i keď zlomené starobou, nájdu ešte sily, aby sa pozdvihly k Tebe; môj hlas, zlomený vekom, ešte nájde zvuk, aby som z diaľky volal Teba, ktorý si bol svedkom mojich obetí na zemi a potešiteľom v mojich bolestiach: Príď, príď, Pane. A zachytím Tvoju odpoveď: Áno, áno, hneď prídem. Hľa, prichádzam.

Vtedy stotisíc raz na zemi a prvý raz v nebi zavolám: Pán je diel dedičstva môjho.“